

ව්‍යාපාර අධ්‍යනය

05 වන පාඩම

ව්‍යවසායකත්වය

දේශක - කුමන් විරහන්තැදිගේ
BA (sp) Economics (SUSL)

ව්‍යවසායකත්වය

ව්‍යවසායකත්වය පිළිබඳව ඉදිරිපත් කර ඇති නිර්වචන කිහිපයක් පහත දැක්වේ

අවස්ථාවක් උදාකර ගෙන ඉන් ප්‍රයෝජන ගැනීමට සංවිධානයක් නිර්මාණය කරන්නා ව්‍යවසායකයෙකි.

අවස්ථා උදාකර ගෙන ඒවා ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා සංවිධාන නිර්මාණය කිරීමේ දී සම්බන්ධ වන සියලු කටයුතු සහ කාර්ය ව්‍යවසායකත්ව ක්‍රියාවලියට ඇතුළත් වේ

(විලියම් ඩී. බයිග්‍රේව්)

නව භාණ්ඩ හා සේවා හඳුන්වා දීමෙන් හෝ නව සංවිධාන ක්‍රම නිර්මාණය කිරීමෙන් හෝ නව අමුද්‍රව්‍ය භාවිත කිරීමෙන් හෝ පවත්නා අර්ථ ක්‍රමය වෙනස් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ව්‍යවසායකත්වයයි

(ජෝෂප් ෂුම් පීටර්)

ප්‍රාග්ධනය හා ශ්‍රමය අතර අතරමැදියෙකු ලෙස කටයුතු කිරීම
ව්‍යවසායකත්වයයි
(ඔක්ස්පර්ඩ් ශබ්දකෝෂය)

අවිනිශ්චිතතාවලට මුහුණ දීම ව්‍යවසායකත්වයයි
(රිචඩ් නැන්ට්නට්)

නව ව්‍යාපාරයක් දියත් කොට සාර්ථක ව පවත්වාගෙන යාමට ඇති හැකියාව
ව්‍යවසායකත්වයයි
(අන්තර්ජාතික කම්කරු සංවිධානය)

ඉහත නිර්වචන ඇසුරෙන් ව්‍යවසායකත්වය පිළිබඳව අර්ථකථනයක් පහත පරිදි ගොඩනගා ගත හැකි ය.

පරිසර අවස්ථා නිර්මාණශීලීව උකහා ගනිමින්, අවදානමක්දරා නවෝත්පාදන බිහි කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ව්‍යවසායකත්වයයි. හෝ මිනිස් අවශ්‍යතා හා වුවමනා හඳුනා ගෙන ඒවා තෘප්තිමත් කිරීම සඳහා ව්‍යාපාර අවස්ථා මතු කරමින් අවදානම් කළමනාකරණය කරමින් කෙරෙන නව්‍යතා සම්පාදන ක්‍රියාවලිය ව්‍යවසායකත්වයයි

ව්‍යවසායකත්වයේ වැදගත්කම

□ වේගයෙන් වෙනස් වන ලෝකයේ වෙනස්වීම්වලට ප්‍රතික්‍රියා දැක්විය හැකි, නව්‍යතා සෙවිය හැකි ව්‍යවසායකයින්ගේ දැඩි අවශ්‍යතාවක් පැවතීම

□ තරගකාරී ව්‍යාපාරික ලෝකය තුළ රැඳී සිටීම සඳහා නවෝත්පාදන බිහි කිරීමේ අවශ්‍යතාව පැවතීම

□ වෙනස් වන ලෝකයට නායකත්වය දිය හැක්කේ ව්‍යවසායකයින්ට බැවින් සෑම සංවිධානයකට ම ව්‍යවසායකයින් අවශ්‍ය වීම

□ පුද්ගල අවශ්‍යතා හා වුවමනා උසස් මට්ටමින් තෘප්තිමත් කිරීම තුළින් ජීවන තත්වය උසස් කිරීම සඳහා නවෝත්පාදන බිහි කිරීමේ අවශ්‍යතාව පැවතීම

□ දිනෙන් දින වෙනස් වන නව තාක්ෂණය හමුවේ ව්‍යාපාර කටයුතු දියුණු කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාව

□ නව ව්‍යාපාර ඇරඹීම හරහා රැකියා නිර්මාණය කළ හැකි වීම

ව්‍යවසායකත්වය හා ව්‍යාපාර අතර ඇති සම්බන්ධතාව

මිනිස් අවශ්‍යතා හා වුවමනා හඳුනාගෙන ඒවා තෘප්තිමත් කිරීම සඳහා අවදානම් කළමනාකරණය හා නව්‍යතා සම්පාදනය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ව්‍යවසායකත්වය ලෙස හැඳින්වේ.

මිනිස් අවශ්‍යතා හා වුවමනා තෘප්තිමත් කිරීම සඳහා භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය කිරීම, බෙදා හැරීම හා ඊට අනුබද්ධ කටයුතු ව්‍යාපාර ලෙස පුළුල්ව විග්‍රහ කළ හැකි ය.

මේ අනුව ව්‍යවසායකත්වය තුළින් ද, ව්‍යාපාර විසින් ද මිනිස් අවශ්‍යතා හා වුවමනා තෘප්තිමත් කිරීම සඳහා භාණ්ඩ හා සේවා නිපදවීම හා ඒ ආශ්‍රිත සේවාවල නිරත වේ. නමුත් ව්‍යාපාරවලට සාපේක්ෂව ව්‍යවසායකත්වය විසින් ව්‍යාපාර අවස්ථා හඳුනා ගැනීම, අවදානම් කළමනාකරණය හා නව්‍යතා සම්පාදනය යන කටයුතුවල ද නිරත වේ.

මේ අනුව සියලු ව්‍යවසාය ව්‍යාපාර වන අතර සියලු ව්‍යාපාර ව්‍යවසායන් නො වන බව ද පැහැදිලි වේ. එසේම ව්‍යවසායකත්වයේ අවසාන ප්‍රතිඵලය ව්‍යාපාර ලෙස හැඳින්විය හැකි ය.

ව්‍යවසායකත්වයේ ප්‍රතිලාභ

ව්‍යවසායකත්වය තුළින් පුද්ගල, ආයතනික, සමාජ හා ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අත් වේ.

පුද්ගල ප්‍රතිලාභ

- ▣ පුද්ගල හැකියාවලින් ප්‍රයෝජන ගැනීමට ඉඩ ප්‍රස්ථා ලැබීම
- ▣ ඉහළ කැපවීම මත ඉහළ ප්‍රතිලාභ ලබා ගත හැකි වීම
- ▣ සමාජ තත්වය හා පිළිගැනීම ඇති වීම
- ▣ ආත්ම තෘප්තිය ලැබීම
- ▣ පෞද්ගලික මූල්‍යමය ලාභ ලැබීම

ආයතනික ප්‍රතිලාභ

- ▣ තරඟකාරීත්වයට මුහුණ දීමට පහසු වීම
- ▣ ව්‍යාපාර කටයුතු පුළුල් වීම
- ▣ අඛණ්ඩ ව වර්ධනය වීම
- ▣ වෙළෙඳපොළ කොටස පුළුල් වීම
- ▣ කර්මාන්තය තුළ විශිෂ්ඨයින් බවට පත්වීම

සමාජීය හා ආර්ථික ප්‍රතිලාභ

- නව රැකියා අවස්ථා උත්පාදනය වීම
- ආදායම් අවස්ථා බිහි වීම
- නව භාණ්ඩ හා සේවා පරිභෝජනයට අවස්ථා උදා වීම
- ජනතාවගේ ජීවන මට්ටම ඉහළ යාම
- ප්‍රාදේශීය සම්පත් නිෂ්පාදනයට යොදා ගැනීම
- නව වෙළෙඳපොළවල් සංවර්ධනය වීම

ව්‍යවසායකත්වය හා ආර්ථික සංවර්ධනය

ව්‍යවසායකත්වය හා ආර්ථික සංවර්ධනය අතර ඇති සම්බන්ධතාව පහත දැක්වෙන කරුණු මගින් පැහැදිලි කළ හැකිය

- ව්‍යවසායකත්වය නිසා නව්‍යතා බිහි වීමෙන් ජාතික නිෂ්පාදිතය ඉහළ යාම
- නව රැකියා අවස්ථා බිහි වීමෙන් සේවා නියුක්ති මට්ටම ඉහළ යාම
- නව රැකියා නිසා සම්පාදනයෙන් ආර්ථික සංවර්ධනය වේගවත් වීම

නව රැකියා අවස්ථා → ආදායම් මට්ටම ඉහළ යාම → ක්‍රය ශක්තිය ඉහළ යාම
 → භාණ්ඩ ඉල්ලුම වැඩි වීම → නිෂ්පාදනය වැඩි වීම

- නව තරඟකාරී වෙළෙඳපොළවල් බිහිවීමත් මගින් ආර්ථික සංවර්ධනය ඉහළ යාම
- වෙළෙඳපොළ කටයුතු පුළුල්වීමත්, ප්‍රාදේශීය සම්පත් භාවිතයට ගැනීමෙන් ඒවාට ඉහළ ඉල්ලුමක් ඇති වීම
- නව ව්‍යාපාර බිහි වීම නිසා ආර්ථික සංවර්ධනය ඇති වීම

ව්‍යවසායකත්වයේ ප්‍රවණතා

- ගෝලීය ව්‍යවසායකත්වය - (Global Entrepreneurship)
- සමාජීය ව්‍යවසායකත්වය - (Social Entrepreneurship)
- හරිත ව්‍යවසායකත්වය - (Green Entrepreneurship)
- අභ්‍යන්තර ව්‍යවසායකත්වය - (Intra Entrepreneurship)

ගෝලීය ව්‍යවසායකත්වය

ගෝලීය වශයෙන් වෙළෙඳාමේ යෙදීමයි. එනම්, ලෝකයේ කුමන ස්ථානයක සිටිය ද, තාක්ෂණය භාවිතයෙන් ලෝකයේ වෙනත් ඕනෑම රටක් හෝ ස්ථානයක් සමඟ සන්නිවේදනයේ යෙදී දේශ සීමා මායිම් වලින් බැහැරව කටයුතු කිරීමේ හැකියාවයි. එක් ස්ථානයක සිට ලෝකය පුරා තමාගේ නිෂ්පාදන සාර්ථකව බෙදා හැරීම සඳහා ඒ ඒ රටවල පාරිභෝගිකයින්ගේ අවශ්‍යතා හා වුවමනා හඳුනාගෙන එම අවශ්‍යතා හා වුවමනා සපුරාලීමට තම නිෂ්පාදිත ලබා දීම ගෝලීය වශයෙන් ව්‍යවසායකත්වයේ එල නෙලාගැනීමයි.

මෙහි දී අනෙකුත් සංස්කෘතීන් පිළිබඳ ව දැන සිටීම ඉතා අත්‍යවශ්‍ය කරුණක් වේ. මේ සඳහා වෙනත් රටවල් සමඟ, ජාතීන් සමඟ හොඳ සම්බන්ධතා පවත්වා ගැනීම අවශ්‍ය වේ. ජාතීන් අතර, සංස්කෘතීන් අතර පවතින වෙනස්කම් හඳුනාගැනීම මඟින් අවස්ථා සම්පාදනය කර ගැනීම සිදු වේ.

සමාජීය ව්‍යවසායකත්වය

සමාජීය මෙහෙවරක් කිරීමේ චේතනාවෙන් සමාජීය ගැටලුවලට පිළියම් යෙදීමට නවෝත්පාදනයේ යෙදීම මින් අදහස් කෙරේ. මානසික තෘප්තිය, පිළිගැනීම, ප්‍රසංසාව, පරෝකාරය යනා දී ප්‍රතිලාභ සමාජීය ව්‍යවසායකත්වය තුළින් අපේක්ෂා කෙරේ. සමාජීය ව්‍යවසායකයින්ගේ අරමුණ වන්නේ ලෝකය යහපත් ස්ථානයක් බවට පත් කිරීමයි.

හරිත ව්‍යවසායකත්වය

හරිත ව්‍යවසායකත්වය යනු පාරිසරික හා සමාජීය ගැටලු හෝ අවශ්‍යතා සඳහා ඉතා ඉහළ අවදානමකින් යුතුව ස්වභාවික පරිසරයට ධනාත්මක බලපෑම් ඇති කිරීමට ව්‍යවසායකත්ව අදහස් මගින් දැනුවත් භාවයකින් යුතුව කරනු ලබන ක්‍රියාකාරකම්ය. හරිත ව්‍යවසායකයින් පරිසරය සුරැකීම ඔවුන්ගේ හර සංකල්පය ලෙස සලකයි. පරිසර ගැටලුවලට ඉතා සංවේදී අය වේ. මෙම ව්‍යවසායකයින්ගේ ව්‍යාපාර කටයුතුවලින් ස්වභාවික පරිසරයට ධනාත්මක බලපෑම් ඇති කරයි.

අභ්‍යන්තර ව්‍යවසායකත්වය

සංවිධානවල විවිධ තනතුරුවල කටයුතු කරන නිර්මාණශීලී පුද්ගලයින් එම ආයතනවල නිෂ්පාදිත හා නිෂ්පාදන ක්‍රමවල වෙනස්කම් සිදු කරයි. ඉහළ කළමනාකරුවන් එම නිර්මාණශීලී කටයුතු කිරීම සඳහා එවැනි පුද්ගලයන් දිරිගන්වයි. මෙසේ සංවිධානයක වෙනස්කම් හදුන්වා දෙන, ආයතනයක් තුළ ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යවසායකත්වය අභ්‍යන්තර ව්‍යවසායකත්වය ලෙස හැඳින්වේ.

ව්‍යවසායකත්ව ක්‍රියාවලිය

ව්‍යාපාරික අවස්ථා උදාකර ගැනීමත්, ඒවා ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා සංවිධාන නිර්මාණය කිරීමත් යනාදී කටයුතු වලදී සිදු කරන්නට යෙදෙන සියලුම ක්‍රියාවන් ව්‍යවසායකත්ව ක්‍රියාවලිය ලෙස හැඳින්වේ.

ව්‍යවසායකත්ව ක්‍රියාවලියේ පියවර පහත දැක්වේ

- නව්‍යතා සොයා ගැනීම (Discovery)
- සංකල්ප ගොඩනැගීම හා ව්‍යාපාර සැලැස්ම සැකසීම (Concept development & preparing business plan)
- අවශ්‍ය සම්පත් සම්පාදනය (Resourcing)
- යථාර්ථයක් බවට පත් කිරීම (Actualization)
- ප්‍රතිලාභ ලැබීම (Harvesting)

ව්‍යවසායකත්ව ක්‍රියාවලිය පහත දැක්විය හැකිය

1 පියවර - නව්‍යතා සම්පාදනය ව්‍යවසායකත්ව ක්‍රියාවලියේ ප්‍රථම අදියරේදී ව්‍යවසායකයා විසින් අදහස් ජනනය කර ගැනීමත්, පරිසර අධ්‍යයනය තුළින් අවස්ථා හඳුනා ගැනීමත්, වෙළෙඳපොළ අධ්‍යයනය කිරීමත් සිදු කරයි.

2 පියවර - සංකල්ප ගොඩනැගීම හා ව්‍යාපාර සැලැස්ම සැකසීම මෙම අදියරේ දී ව්‍යාපාර සැලැස්මක් සකස් කෙරේ. එමගින් ව්‍යාපාර අදහස පැහැදිලි කෙරෙන විස්තරාත්මක වැඩපිළිවෙලක් ඉදිරිපත් කෙරේ.

3 පියවර - අවශ්‍ය සම්පත් සම්පාදනය මෙම අදියරේ දී ව්‍යවසායකයා විසින් ව්‍යාපාරය ආරම්භ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මූල්‍ය, මානව සහ භෞතික සම්පත් හඳුනා ගන්නා අතර, ඒවා අත්කර ගැනීමට කටයුතු කරයි.

4 පියවර - යථාර්ථයක් බවට පත් කිරීම මෙම අදියරේ දී ව්‍යවසායකයා ව්‍යාපාරයේ මෙහෙයුම් කටයුතු සිදු කරන අතර, ව්‍යාපාර අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා සම්පත් උපයෝගී කරගනී.

5 පියවර - ප්‍රතිලාභ ලැබීම ව්‍යාපාරයේ අනාගත වර්ධනය හා සංවර්ධනය පිළිබඳ තීරණ ගැනීම ව්‍යවසායකයා සිදු කරන්නේ මෙම අදියරේදීය.

ව්‍යවසායකයෙකු

පරිසර අවස්ථා නිර්මාණශීලීව උකහා ගෙන අවදානමක් දරමින් නවෝත්පාදන බිහි කිරීමේ නිරත වන්නා ව්‍යවසායකයෙකු ලෙස සරලව හැඳින්විය හැකිය.

□ ව්‍යවසායකයා යනු කවරෙක් දැයි හැඳින්වීමට නිශ්චිතව පිළිගත් නිර්වචනයක් නොමැත. ව්‍යවසායකයා සම්බන්ධව පහත නිර්වචන ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

□ වෙළෙඳපොළෙහි ඇති වන වෙනස්කම් ව්‍යාපාර සඳහා ඇති අවස්ථාවක් ලෙස සලකන පුද්ගලයා ව්‍යවසායකයාය. ඔහුගේ අයුධය වන්නේ නව්‍යතා සම්පාදනයයි.

පීටර් එෆ්. ඩ්‍රැකර්

ව්‍යවසායකයා හා ව්‍යාපාරිකයා අතර වෙනස පහත පරිදි දැක්විය හැකි ය.

ව්‍යවසායකයා	ව්‍යාපාරිකයා
<ul style="list-style-type: none"> • නමාගේ මි අදහසක් හෝ නව සංකල්පයක් අනුව ව්‍යාපාරයක් අරඹයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • පවතින අදහසක් හෝ සංකල්පයක් අනුව ව්‍යාපාරයක් අරඹයි.
<ul style="list-style-type: none"> • ව්‍යවසායකයාගේ ව්‍යාපාරික ප්‍රතිචාරයා වන්නේ නමා මි ය. 	<ul style="list-style-type: none"> • නමන් ව්‍යාපාරික ප්‍රතිචාරයින් ඇත.
<ul style="list-style-type: none"> • ව්‍යවසායකයා නව ව්‍යාපාර අවස්ථා කෙරෙහි සූදානම් වෙයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • ව්‍යාපාරිකයා නිතර ම නමන්ගේ ව්‍යාපාර කටයුතුවල නිරත වෙයි.
<ul style="list-style-type: none"> • නවෝත්පාදකයෙකි. 	<ul style="list-style-type: none"> • සාම්ප්‍රදායිකයෙකි.
<ul style="list-style-type: none"> • අවදානමට මුහුණ දේ. 	<ul style="list-style-type: none"> • ආරක්ෂාකාරී ව කටයුතු කරයි.
<ul style="list-style-type: none"> • ගැටලු ඇති වූ විට ඒවා පිටු දැකීමට ඔබ්බෙන් ව කටයුතු කරයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • ගැටලු ඇති වූ විට අඔබ්බෙන් පත් වේ.

ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ කිහිපයක් පහත දැක්වේ

▣ අවදානම් දැරීමට ඇති කැමැත්ත (Willingness to take risks)

අවදානම්වලින් මගහැරීමට වඩා අවදානම්වලට මුහුණ දීමට කැමැත්තක් දක්වයි. නමුත් ඕනෑම අවදානමකට මුහුණදීමක් මින් අදහස් නොකෙරේ.

▣ නිර්මාණශීලී බව (Creativity)

වෙනස් ආකාරයකට දැකීම, සිතීම හා ක්‍රියාකිරීම

▣ කැපවීම (Commitment)

තම අරමුණු ඉටු වන තෙක් තමන් කරන කාර්ය දැඩි උනන්දුවකින් යුතුව සිදු කිරීම

□ ආත්ම විශ්වාසය (Self Confidence)

ව්‍යවසායකයෙකුට විවිධ ගැටලුවලට මුහුණ දීමට සිදු වන අතර, ඒවාට සාර්ථකව මුහුණ දී එම ගැටලු පිටු දැකීමට හැකි ය යන විශ්වාසයයි

□ ස්වාධීන බව - (Self reliant)

වෙනත් අයගේ අදහස් මත යැපෙන්නකු නොවී තමන්ගේ අදහස් හා හැකියා හැකිතරම් දුරට ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඇති කැමැත්තයි

ව්‍යවසායකත්ව කුසලතා කිහිපයක් පහත දැක්වේ

▣ නායකත්ව කුසලතා (Leadership Skills)

තමාගේ ව්‍යාපාරයේ නායකයා තමා ය. තම අනුගාමිකයින් ලවා කාර්ය ඉටු කරවා ගැනීම සඳහා ඔවුන් ධෛර්යමත් කරමින් විධිමත්ව මෙහෙයවයි

▣ අන්තර්පුද්ගල හැකියා (Interpersonal Skills)

බාහිර හා අභ්‍යන්තර පාර්ශ්ව සමග මනා සම්බන්ධතාවක් පවත්වා ගෙන යයි

▣ සන්නිවේදන කුසලතා (Communication Skills)

තොරතුරු ඔහුට සම්පතකි. අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට මනා සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වා ගෙන යයි

▣ මූලික කළමනාකරණ කුසලතා (Basic Management Skills)

සැලසුම්කරණය, සංවිධානකරණය, මෙහෙයවීමේ හා පාලනය යන මූලික කළමනාකරණ කුසලතාවලින් යුක්ත වීම

ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ හා කුසලතා වර්ධනය කර ගත හැකි ආකාර පහත දැක්වේ.

□ ස්වයං ඇගයීම - පළමුව ව්‍යවසායකත්ව නිපුණතා නිශ්චිතව හඳුනා ගෙන, එම නිපුණතා තමා තුළ කොතෙක් දුරට පවතී ද ? තමා තුළ නැති නිපුණතා මොනවාද ? තවදුරටත් සංවර්ධනය කර ගත යුතු නිපුණතා මොනවාද ? යන්න ස්වයං ඇගයීමක් කිරීම

□ පුහුණුව - ව්‍යවසායකත්ව නිපුණතා සංවර්ධනය කර ගැනීමට ඇති විවිධ පුහුණු වැඩසටහන්වලට සහභාගී වීම

□ අධ්‍යාපනය - සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනයට අමතරව, ව්‍යවසායකත්වය පිළිබඳව ලබන අධ්‍යාපනය

□ අත්දැකීම්වලින් ඵල ලැබීම - වෙනත් ව්‍යවසායවල කටයුතු කිරීමෙන් හෝ තමාම ව්‍යවසායකයෙකු ලෙස කටයුතු කිරීමෙන් ලබන අත්දැකීම්

**ඉදිරි VIDEO බැලීම සඳහා
SUBSCRIBE කරන්න**

A/L NOTE BOOK

All about AL Notes ready for GCE AL Examination

DOWNLOAD

Notes

Short Notes

Unit Test Papers

Term Test Papers

From

www.ALNoteBook.com

Your Ultimate Resource for GCE A/L Notes and Study Guides

“The A/L notebook website is a dedicated online platform designed to provide comprehensive study materials and notes specifically tailored for students preparing for the General Certificate of Education Advanced Level (GCE A/L) examinations for free. The website offers a wide range of resources, including detailed subject notes, past exam papers, practice questions, and study guides. These materials cover various subjects and are curated by experienced educators to ensure they align with the curriculum and exam requirements.”